

La frase del dia

“Són conscients de l'alternativa a no dialogar, a no informar i a no entendre's amb nosaltres?”

Gabriel Rufián, LÍDER D'ERC AL CONGRÉS DELS DIPUTATS

El conte

Josep Gifreu

La dama de negre

Era un dia gris i rúfol de març. Avui fa un any. El temps amenaçava de continuar la nevada lleu del dia abans, que havia emblanquinat el poble i les muntanyes. Fins i tot el Torreneules lluía una alba capa, mig estripada aquí i allà. Al migdia vaig pujar a l'església per contemplar el paisatge de Queralbs mig nevat. A la dreta de la plaça, una filera de xiprers alts i compactes vetllen la pau del cementiri. Vaig obrir la porta de ferro del cementiri. Al fons, els nínxols i làpides. Vaig anar repassant lentament cada filera de nínxols.

Tot d'una vaig sentir xericar el portal de ferro del cementiri. L'obria una senyora tota vestida de negre. Ulleres de sol. Una bossa de mà també negra i un ram de roses vermelles. Elegant, caminava amb pas decidit cap a l'extrem esquerre del frontal de nínxols. Edat? Entre seixanta i setanta. No era del poble.

Probablement em veié, però ni cas. Enfilà el suau pendent del prat directament cap a una làpida. Quan arribà a un metre de la làpida que buscava, s'aturà, esbufegà i s'hi acostà per dipositar les flors en un pitxer. Tragué una ampolla de la bossa i omplí el gerro d'aigua. La làpida, de marbre blanc, era a mitja altura, a la segona fila. Va netejar amb un drap la làpida i tots els cantons. Besà la seva mà i feu com si llencés el bes cap a la fotografia, i es girà per marxar. Es tragué les ulleres fosques. Em mirà.

—Avui fa quaranta-sis anys!

M'hi vaig atansar. Assenyalava la foto de la làpida.

—Era tan guapo!

M'hi vaig acostar més. Era una foto d'un jove d'uns vint anys. Vaig llegir a sota: “Albert Coll i Teixidor, mort d'accident als 21 anys”.

—Era el seu fill?

—El meu fill? Que no ha llegit la data de la seva mort?

Vaig fixar-m'hi millor. Havia mort el 1969. Tindria ara, per tant, més de setanta anys.

MARIONA

—Disculpi. L'estimava molt, oi?

—Era el meu nòvio. Va morir congelat al coll de la Marrana, una nit com aquesta passada. El vam enterrar aquí perquè descansés al costat de les seves estimades muntanyes. Jo tenia llavors dinou anys. En feia dos que festejàvem. Érem del mateix centre excursionista de Barcelona. Jo li vaig dir que no hi anés, que amb la neu caiguda aquell hivern era molt perillosa la travessa. Però era un boig de la muntanya...

Els ulls li brillaven amb aquella lluisor pròpia dels enamorats.

—Ve cada any a portar-li roses el dia

de l'aniversari?

—Cada any, sí, cada any, en el dia d'avui, 19 de març. Nevi o plogui, faci fred o calor, no he deixat de venir cada any a Queralbs.

—Quaranta-sis anys!

—A Queralbs hi tinc el meu primer i únic amor, i a Queralbs vindré a recordar-lo fins que em mori. He deixat escrit en el meu testament que m'enterin amb ell en aquest mateix nínxol.

—Perdoni, vostè té família?

—Tinc família, sí, però el meu amor és aquí. La família, la família...

S'aturà un moment, es girà cap a mi,

i m'engegà:

—Vostè és jove i no sap què és ser mare soltera. Jo vaig ser mare soltera quan ningú gosava fer-ho ni dir-ho. La meua família em va repudiar... Van ser anys molt difícils per a mi i la nena.

—Va tenir una filla?

—L'Albert va morir quan encara no sabia que estava embarassada. Sí, d'una preciosa nena. Ara té quaranta-cinc anys, i cada any vinc a explicar-li què fan la seva filla i els seus dos nets.

Vaig fixar-me en les làpides dels joves

“Besà la seva mà i feu com si llencés el bes cap a la fotografia”

excursionistes accidentats als cims de la Vall de Núria i enterrats en el cementiri: eren mitja dotzena!

Avui fa un any d'aquella trobada. Fa un dia esplèndid. De bon matí m'han portat el paquet de roses. Espero sota el nàrtex de l'església de Sant Jaume contemplant com el sol del matí s'allunya lentament de la serra del Catllar.

A les onze en punt arriba la dama de negre a la plaça de l'església. Ulleres de sol, bossa de mà negra, ram de roses vermelles. S'adreça amb pas ferm cap a la porta del cementiri. Jo m'afanyo a saludar-la i li obro la porta. La miro i quedo de pedra: no és ella! És molt més jove... Ella em mira, em somriu i, davant la meua sorpresa, em diu:

—Sabia que vindries. La mare em parlà de tu. Soc la Núria, la filla de l'Albert. La mare no ha pogut venir. Està ingressada a l'hospital pel coronavirus.

L'he acompanyada fins a la làpida i al costat del seu ram de roses roges hi he dipositat el meu ram de roses blanques.

Sísif

Jordi Soler

